

หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มทักษะ ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๔

วิทยุเก่า-เก่า

กระทรวงศึกษาธิการ

๔๑.-

หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มทักษะ ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๔

เรื่อง

วิทยุเก่า-เก่า

กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

องค์การค้ำของครูสภาจัดพิมพ์จำหน่าย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มทักษะ ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๔ เรื่องวิทย์เก่า-เก่า
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

องค์การค้ำของคุรุสภาจัดพิมพ์จำหน่าย
พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง พ.ศ. ๒๕๓๘
จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม
ISBN 974-00-6699-2

คำนำ

“วิทยุเก่า-เก่า” ซึ่ง คุณหญิงแม้นมาส ขวลิต เป็นผู้เรียบเรียงขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๔ และกรมวิชาการได้ปรับปรุงเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่าน ระดับประถมศึกษา ในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ เมื่อมีการปรับปรุงหลักสูตรในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ กรมวิชาการพิจารณาเห็นว่าเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ยังทรงคุณค่า ในด้านความสนุกสนาน การสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมในเรื่องความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความเสียสละ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงได้นำมาปรับปรุงภาพประกอบ ออกแบบรูปเล่มให้น่าอ่านยิ่งขึ้น และกำหนดให้พิมพ์เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มทักษะฯ ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๔ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓)

กรมวิชาการหวังว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนและผู้อ่านทั่วไปตามสมควร

นาง กษมา

(นางกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

อธิบดีกรมวิชาการ

๑

“แฮม หอมปลาเค็มจั้งเลยพี่ ชักหิวข้าวแล้วซี”

“พี่ก็เหมือนกัน แต่วันนี้ต้องหิวท้องกันหน่อยนะ พี่หนึ่งหนเดียว ปอกหอม
เสร็จหรือยังละนิด”

“จะเสร็จอยู่เดี๋ยวนี้แหละพี่ แหม กลียดจริงหัวหอมนี้ ทำให้น้ำตาไหลไม่หยุด”

“เขาบอกว่า ให้เออลงไปหั่นในน้ำนะ กลิ่นมันจึงจะไม่เข้านัยน์ตา”

“ไม่ไหวละ หั่นลำบากตาย”

เด็กหญิงสองคนพี่น้องคุยกันพลาง ประชุมอาหารไปพลาง เธอต่างเพิ่งกลับจากโรงเรียน เมื่อสักครึ่งชั่วโมงมานี้เอง พอถึงบ้านก็รีบเปลี่ยนเครื่องแต่งกายและเข้าครัว

นวดปอกหอมและซอยเสร็จแล้ว หยิบพริกชี้ฟ้ามาหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ

“อย่าลืมมะนาวนะนิด” พี่สาวสั่ง “กินกับปลาเค็มอร่อยนัก”

“แหม ท้องร้องใหญ่แล้วพี่”

“หิวก็ชดน้ำข้าวเสียก่อนซิ พี่รินใส่หม้อใบเล็กไว้โน่นไงล่ะ”

นิตริบทำตามพี่สาวบอก ตามปกติเด็กหญิงไม่เคยหิวข้าวเร็วอย่างนี้ แต่ใน
ระยะสองสามวันนี้ นิดได้รับประทานอาหารกลางวันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

“พี่เอามั่งไหม” นิดถาม เมื่อได้จัดการกับน้ำข้าวไปถ้วยหนึ่งเต็มๆ แล้ว “แหม ค่อยยังชั่ว”

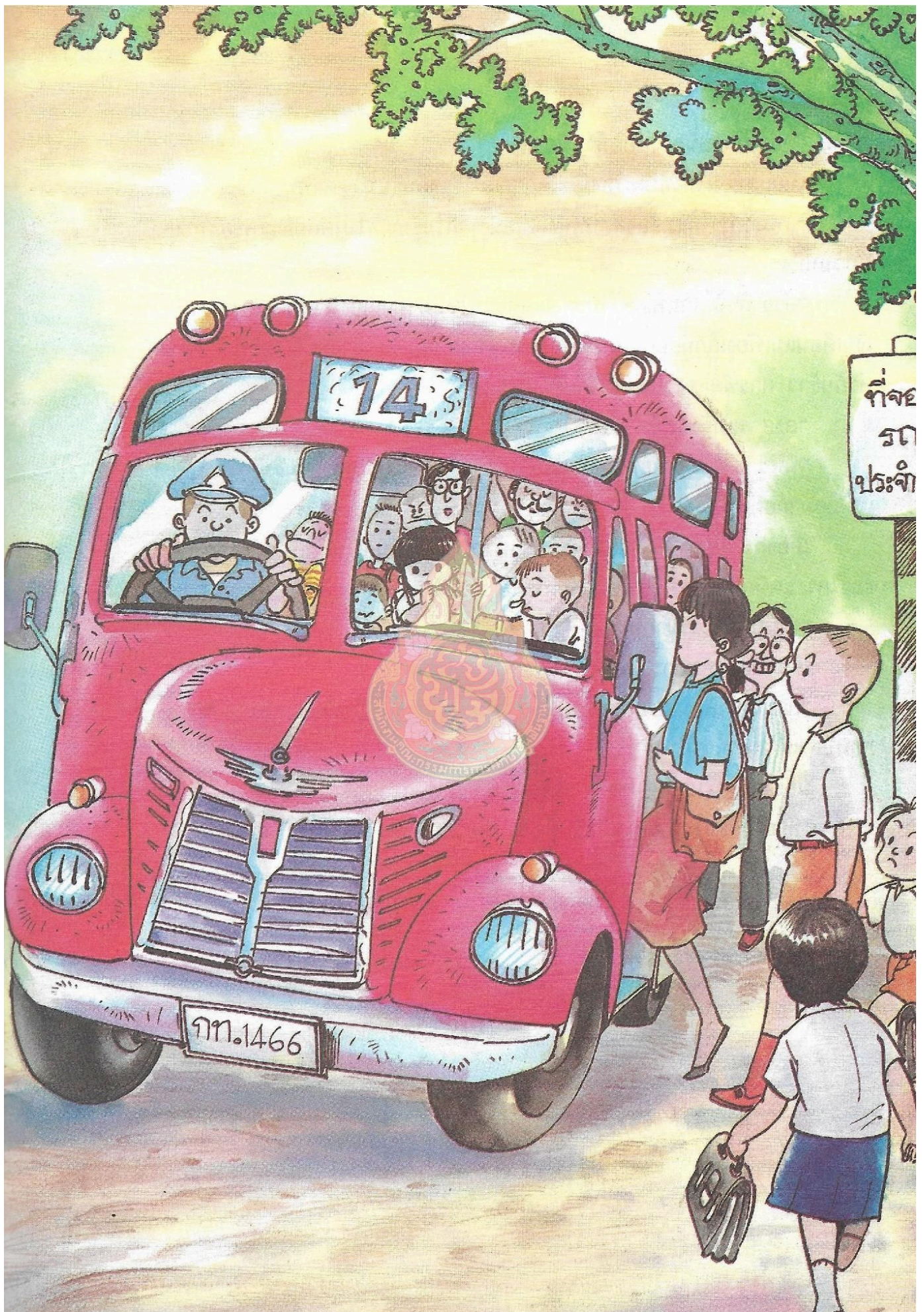
น้อยสันศิระะ ยกหม้อแกงลงจากเตา พลางบอกน้องสาวว่า “เด็ดใบผักชีให้พี่หน่อยนะ จะเอาไว้โรยหน้าแกงจืด”

“กว่าแม่จะกลับคงทุ้มกว่าๆ ตามเคยนะพี่ ถ้าไม่ต้องรอแม่ เราก็กินข้าวได้อย่างวันอื่นๆ แล้วซี”

“พูดอะไรยังงั้นละ ปีหนึ่งหนเดียวเท่านั้น ที่เราคอยกินข้าวพร้อมแม่ ความจริงแม่ก็ไม่ได้อยากให้เราคอย เราตั้งใจจะคอยกันเองไม่ใช่หรือ”

น้องสาวเงิบ เดินไปตักน้ำข้าวมาอีกถ้วยหนึ่ง

“น่ากลัวเกือบสองทุ้มนะพี่ รถเมล์แน่นจะตาย แล้วก็ช้าด้วย กว่าจะได้สักคัน คอยกันแทบแย่เชียว มาแล้วก็ยังขึ้นไม่ได้อีก จะหาที่ว่างทำสักนิดก็ไม่มี กระเป๋าก็หนักยังกะแขนจะหลุด คนโตๆ เขาก็ไม่ลุกให้เรา นั่งบ้างเลย”

“อย่าบ่นเลยนิด” น้อยห้ามน้องสาว

เมื่อถูกห้ามไม่ให้บ่นเรื่องนี้ นิดก็ยกเอาเรื่องอื่นขึ้นมาพูดแทน

“แหม ทำไมแม่ต้องสอนหนังสือเย็น ๆ ก็ไม่รู้ละ ไม่ได้กินข้าวพร้อมกับเราสักวันหนึ่ง”

“อ้าว ถ้าไม่สอนพิเศษเย็น ๆ จะได้เงินที่ไหนมาพอเลี้ยงพวกเราละ รู้หรือเปล่า เงินเดือนแม่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ต้องจ่ายค่าเช่าบ้าน ค่าข้าวสาร ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่ากับข้าว สารพัด จะไปพอใช้จ่ายที่ไหน”

“สงสารแม่จังนะพี่”

“นั่นซิ เราจะต้องขยันเรียนหน่อย จบแล้ว จะได้ช่วยแม่หาเงิน แม่จะได้ไม่ต้องเหนื่อยมากอย่างนี้”

เสียงกระดิ่งจักรยานดังขึ้นทางหน้าบ้าน สองพี่น้องรู้ดีว่าเป็นเสียงจักรยานของใคร แต่นิดก็ยังอดที่จะวิ่งออกไปดูไม่ได้

“พี่เนิน มีอะไรฝากหนูมั่ง”

เสียงพี่ชายหัวเราะ และพูดว่า

“ยายนิด เสียนิสัยใหญ่แล้วนะ เห็นหน้าจะเอาของเสียเรื่อย แหม หอมแกงหอมปลาเค็ม หิวข้าวจัง”

น้อยโผล่หน้าออกจากครัว ร้องบอกพี่ชายว่า

“หิวข้าวก็รีบไปอาบน้ำเสียซิ พี่เนิน เดี่ยวแม่มาจะได้กินข้าว”

๑ เนินวางกระเป๋าสีเหลืองบนลังไม้ ซึ่งใช้เป็นโต๊ะเขียนหนังสือของเขา ปากว่า
“เดือนแต่เรื่องอาบนํ้าเสียเรื่อยเขียนนะ”
เด็กชายถอดเสื้อ และทนนั่นเอง เขานึกอะไรขึ้นมาได้อย่างหนึ่ง

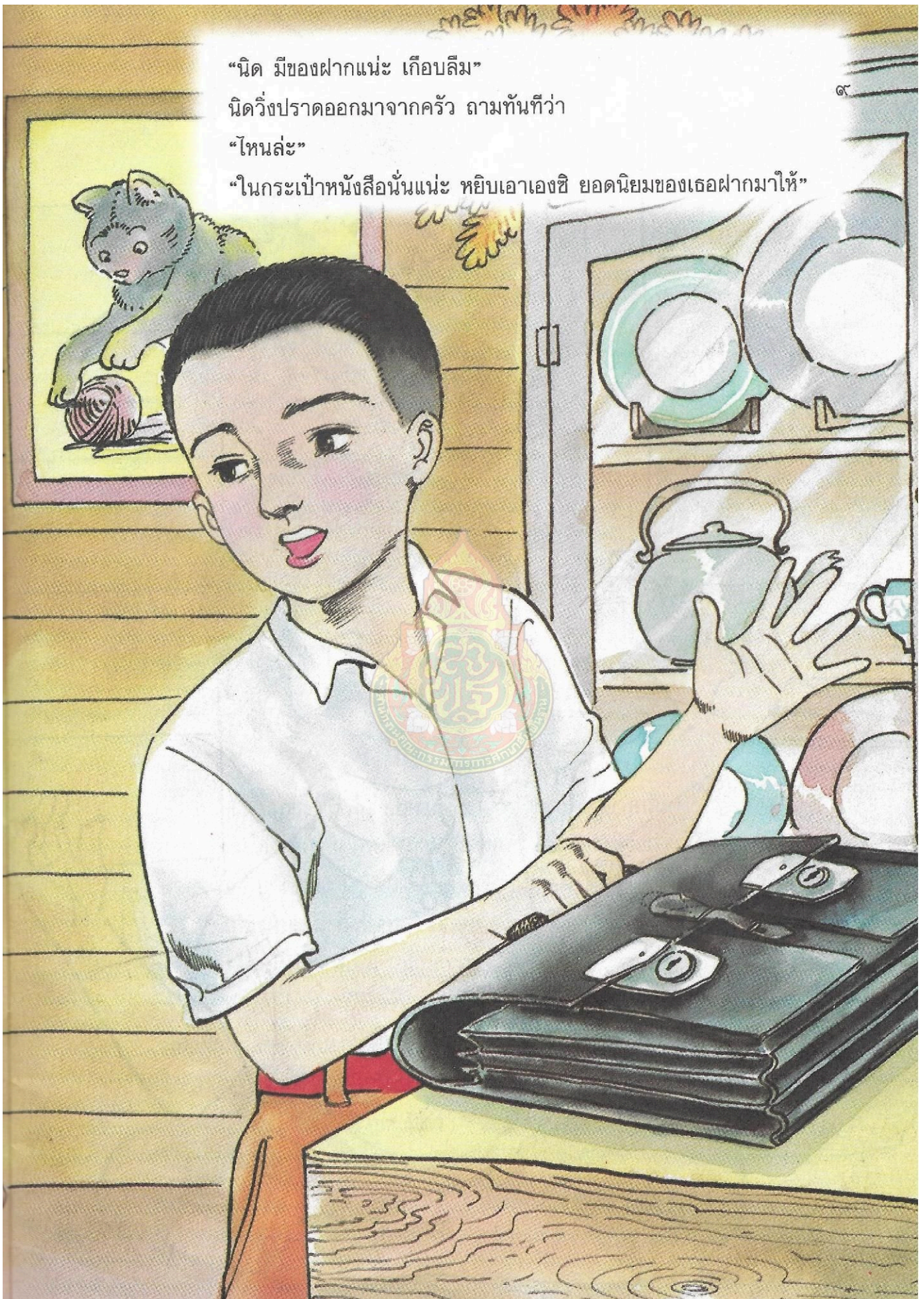

“นิด มีของฝากนะ เกือบลืมนะ”

นิดวิ่งปราดออกมาจากครัว ถามทันทีว่า

“ไหนล่ะ”

“ในกระเป๋าหนังสือนั่นแหละ หยิบเอาเองซิ ยอดนิมของเธอฝากมาให้”

นิดรื้อกระเป๋าพี่ชายอย่างรุกรน หยิบห่อกระดาษเล็ก ๆ ออกมาชูให้พี่ชายดู
“นี่ใช่ไหม” เด็กหญิงถามพลางแก้ม่อออก หยิบของในนั้นออกมาดู “โอ้โฮ
สวยจริง ก็บิดผมเป็นรูปเปิดเสียด้วยพี่น้อย ดูลิ สวยไหมพี่”

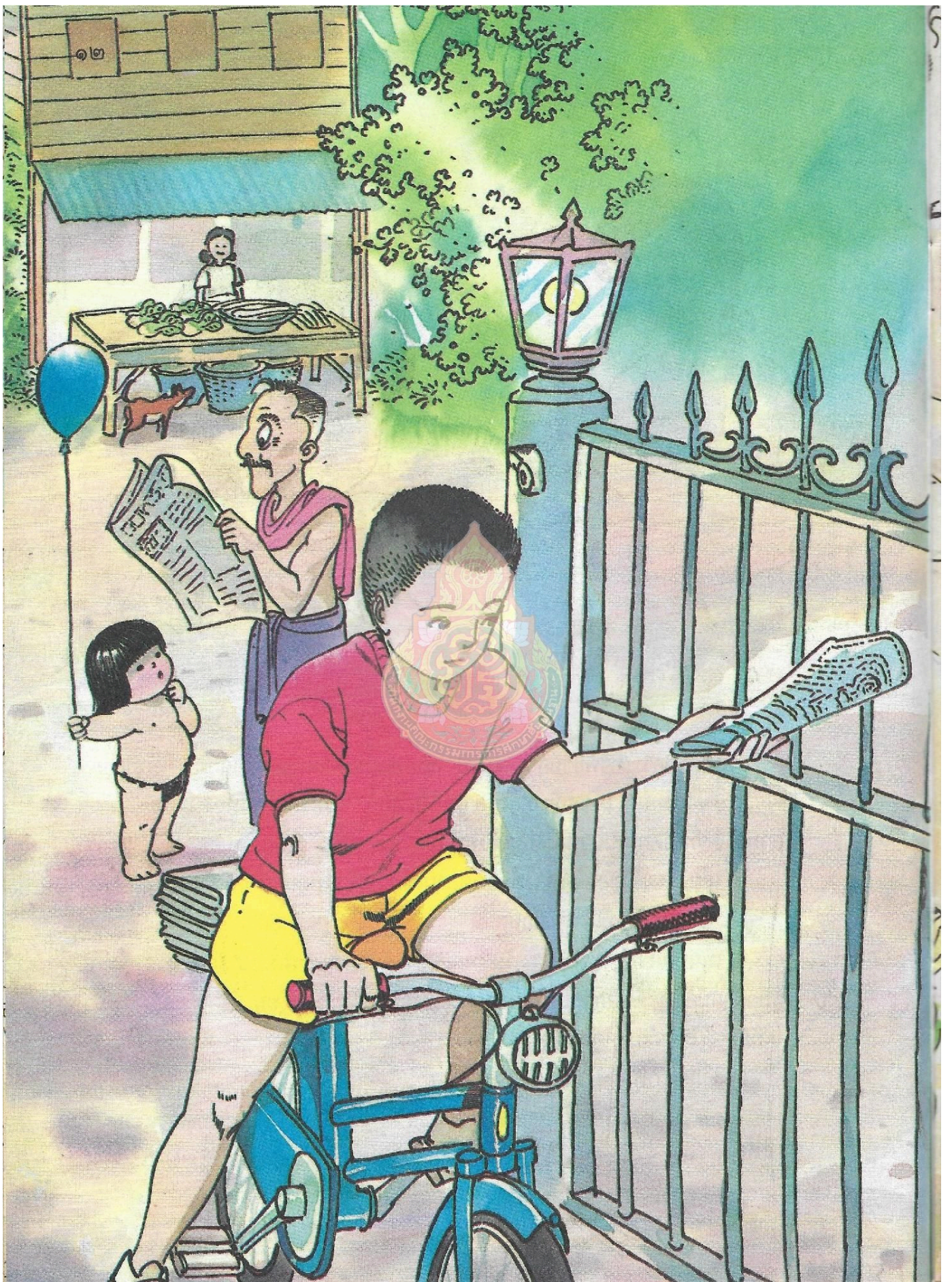
เสียงตื้นตันของนิดทำให้น้อยต้องผละจากเตาไฟออกมาดูบ้างเหมือนกัน

“ใครให้ล่ะ พี่เนิน” น้อยถาม

เนินบอกว่า “ผู้จัดการ วันนี้คุณสมศรีที่ห้องเก็บเงินเขาเอามาขาย แกจะให้
พี่ซื้อฝากน้อง ๆ พี่บอกว่าไม่มีเงินหรอก จะต้องเก็บเงินไว้ซื้อวิทยุ ผู้จัดการเดินผ่านมา
ได้ยื่นเข้า ก็เลยซื้อให้คนหนึ่ง”

“ไม่ยกให้น้อยด้วย” นิดว่า

“พิลิกเด็ก” น้อยดู “เขาให้แค่นี้แล้วยังไม่รู้จักพอใจอีก” ดูน้องแล้วเด็กหญิง
ก็หันไปทางพี่ชายและเปลี่ยนเรื่อง “เออ พี่เนินวันนี้แะไปดูวิทยุอีกหรือเปล่า”

“ไปซิ” เนินตอบ “ยังอยู่ดีไม่มีภัย ไม่ต้องตกใจไปหรอกน่า”

“อยู่ดีไม่มีภัยอะไรกันล่ะ” นิดแย้ง “น้ำทิมแก้วว่าแกจะขายเสียแล้วนะพี่ ชี้เกียจรอพวกเรา ไม่รู้จักเก็บเงินได้สักที”

เมื่อเดือนที่แล้วเนินเอง เนินไปซื้อสมุดปกแข็งที่ร้านขายของร้านเล็ก ๆ ปากซอย เขาได้เห็นวิทยุกระจอยร้อยเครื่องหนึ่ง ขนาดเท่ากับหนังสือปกแข็งเล่มไม่ใหญ่นัก วิทยุนั้นเก่าแล้วแต่ยังมองดูสวยอยู่ เพราะเจ้าของเดิมรักษาไว้อย่างดี เจ้าของร้านบอกว่าเขาจะขายให้เพียงสามร้อยบาทเท่านั้น

เนินมีเงินไม่พอ รายได้จากการส่งหนังสือพิมพ์หลังเวลาเรียนของเขานั้น เขามอบให้แม่เพื่อใช้จ่ายในบ้าน อย่างไรก็ดี เขาอยากได้วิทยุนั้นเหลือเกิน น้อง ๆ ของเขาก็อยากจะได้ เนินคิดว่าถ้าเขาทำงานเพิ่มขึ้น เขาคงจะเก็บเงินส่วนที่ได้เพิ่มนั้นสะสมไว้ซื้อวิทยุได้

“ตามใจลูกเถอะ เนิน” แม่บอก “แต่อย่าหักโหมจนเหนื่อยมาก อย่าลืมว่าลูกจะต้องเรียนหนังสือตอนกลางวันอีกนะ”

หลายวันมาแล้ว เนินได้ทำงานเพิ่มขึ้น โชคดีที่เด็กส่งหนังสือพิมพ์คนหนึ่งถูกให้ออก เพราะทำงานเหลวไหล ไม่ไปส่งหนังสือพิมพ์เสียบ้าง เอาหนังสือพิมพ์ขายให้คนอื่นเสียบ้าง สมาชิกหนังสือพิมพ์พากันบ่น ผู้จัดการแผนกส่งหนังสือพิมพ์จึงต้องให้เด็กคนนั้นออกไป เนินขอทำงานแทนเด็กคนนั้น ผู้จัดการเห็นว่าเนินเป็นเด็กที่ไว้ใจได้ และเป็นคนขยัน จึงอนุญาตให้เนินทำงานแทนเด็กคนนั้นต่อไป

รายได้ซึ่งเพิ่มขึ้นนั้น เนินเก็บสะสมไว้ได้ถึงร้อยบาทแล้ว ภายในสามอาทิตย์นี้ เขาก็จะมีเงินครบตามต้องการ

“ไม่ขายดอกน่า” เนินบอกแก่น้องสาว “เมื่อวานนี้ น้ำทิมแก้วรับปากกะพี่แล้วว่า แกจะเก็บไว้ให้”

“เชื่อ ไม่อยากเชื่อหรอก น้ำทิมนะ ทั้งโหดทั้งหินจะตาย”

พี่สองคนหัวเราะ

“อะไรกันโหดและหิน” น้อยว่า
“เอาภาษาอะไรมาพูดนะ น่าเกลียด
จริง”

“พี่น้องก็ โหดและหิน แปลว่า
ใจร้าย และงกเงิน เขาพูดกันทั้งนั้น
แหละจ๊ะที่โรงเรียนนะ พี่ไม่ได้ยินบ้าง
หรือ” นิดว่า

“ได้ยินอะไรกัน” เสียงนั้นดัง
ขึ้นทางประตู เด็กทั้งสามคนหันไปทาง
เสียงนั้น

“แม่มาแล้ว”

เนินรีบเดินไปรับสมุดตั้งสูงซึ่ง
แม่หอบมาด้วย

“โอ้โฮ หนักจัง สมุดปกแข็ง
ทั้งนั้น” เขาว่าในขณะที่เอาสมุดไป
วางลงบนโต๊ะเก่าๆ ตัวหนึ่ง “สมุดเลข
หรือครับ แม่”

“ไม่ใช่ดอก” แม่บอก “สมุดจดประวัติศาสตร์นะ ไม่ไหวเด็กพวกนี้ จดกัน ผิด ๆ ถูก ๆ ต้องเอามาตรวจแก้เสียหน่อย”

“หนัगतาย” เนินพูด “แม่ไม่บอกผมก่อนนี่ครับว่าจะเอาสมุดมาตรวจที่บ้าน ผมจะได้แวะไปรับ”

“โธ้ย ช่างเถอะ ไปส่งหนังสือพิมพ์เหน้อยจะแยแล้ว แม่หอบของแม่มาเองได้” แม่พูดยิ้มและกล่าวว่า “โชคดี วันนี้มีคนเขาลูกให้แม่นั่งในรถเมล์ด้วยนะ”

“แหมวิเศษจริง” นิดพูดโดยเร็ว “หนูละเป็นไม่เจอเที่ยวไหนเที่ยวนั้น หิวกระป๋อง เสียแขนแทบหลุด”

“เกินไปละ แม่นิด” น้อยรีบพูด “บางวันก็ได้นั่งนี่นา ไม่มีใครเขาใจดำกะเด็ก เล็ก ๆ ทุกคนไปหรอก”

แม่ดิ่งนิตเข้ามาทอด และบอกว่า “จำแต่วันที่ลูกได้นั่งซีจ๊ะ วันไหนต้องยืน ก็ล้มมันเสีย” แล้วแม่ก็เปลี่ยนเรื่อง และถามว่า “วันนี้นิตมีอะไรให้แม่กินบ้าง”

เด็กสามคนมองดูตากัน ใบหน้าบูดบึ้งของนิตเปลี่ยนเป็นยิ้มแย้ม เด็กหญิง รายงานโดยเร็วว่า

“โธ้ย หลายอย่างคะแม่ แกงเนื้อ แกงจืด ลูกเอาผัดเปรี้ยวหวาน...”

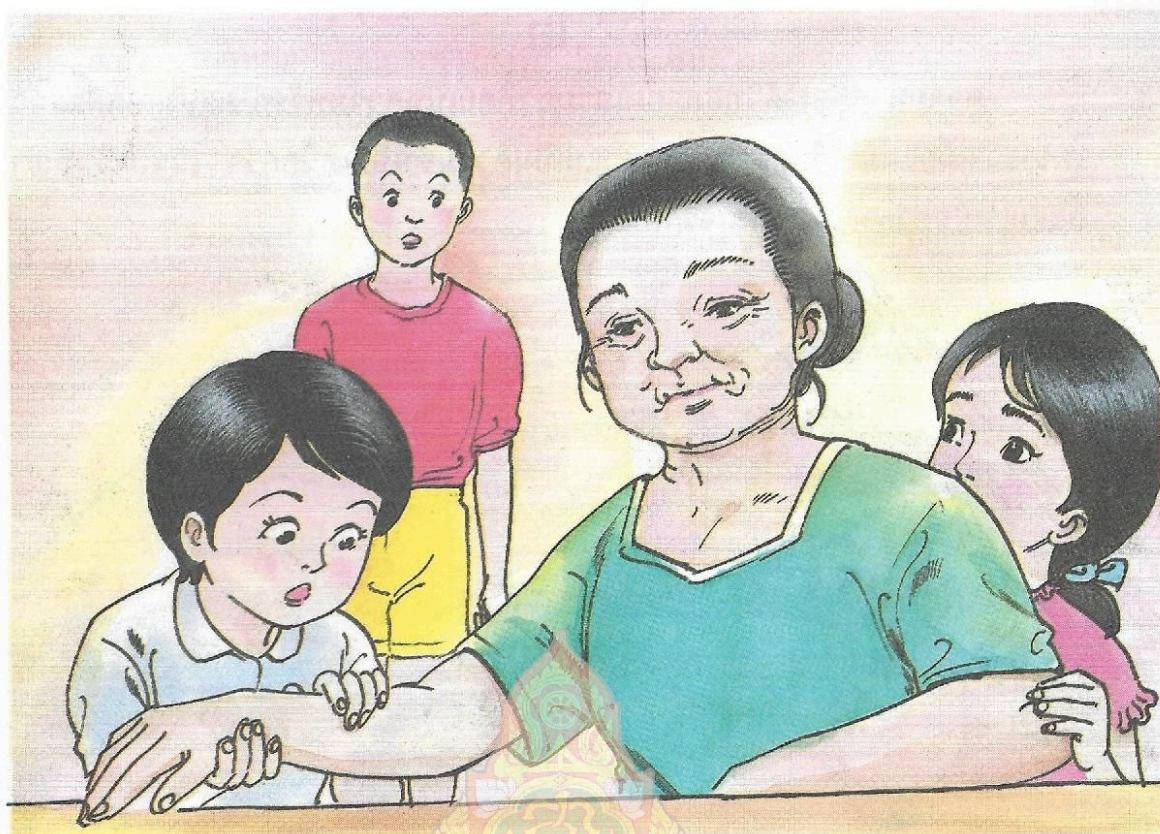
“วันนี้วันเกิดของแม่” น้อยรีบพูดต่อเมื่อเห็นแม่ทำสีหน้าประหลาดใจ “ลืม แล้วหรือคะ”

“พวกเราคิดกันว่า จะเลี้ยงฉลองแม่ครับ ยังไม่มีใครได้กินข้าวเลย”

“ตายจริง” แม่อุทาน “หิวกันแยละซี ใจดีจริง อุตส่าห์คิดถึงแม่ แต่...”

“ค่ากับข้าวนี้หรือคะ” น้อยรู้ใจ “ไม่ได้ซักเหื่อจากกองกลางดอกคะ แม่ เรา ช่วยกันเก็บค่าขนมกลางวันไว้หลายวันแล้ว”

“โธ่” แม่รู้สึกตื่นตัน

“แม่รีบไปอาบน้ำสิคะ” นิดเร่งพลางจับมือแม่ “แหมแม่ตัวร้อนยังกะไฟ ไม่สบายหรือคะ”

แม่ไอ และตอบว่า “เป็นหวัดนิดหน่อยเท่านั้น”

“แต่แม่ตัวร้อนจังเลย คลำดูสิพี่น้อย” นิดว่า จับมือแม่ส่งให้พี่สาว

“เป็นไข้ด้วยแล้วละค่ะ แม่” น้อยพูดด้วยความเป็นห่วง “กินยาเสียก่อนดีกว่าเดี๋ยวหนูจะไปหยิบให้”

แม่เป็นไข้จริง ๆ ยาแก้ไข้เพียงสองเม็ด ช่วยแม่ได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น เพราะแม่เป็นไข้หวัดใหญ่ คิन्नนั้นแม่ตัวร้อนจัด ไอ และเจ็บคอ ปวดเมื่อยไปทั้งตัว วันรุ่งขึ้นน้อยต้องหยุดเรียน พาแม่ไปหาหมอ จากนั้นแล้ว แม่ต้องนอนพักอีกเป็นหลายวัน และอ่อนเพลียมาก หมอแนะนำให้รับประทานอาหารที่บำรุงกำลังมากๆ เช่น ไข่มุม เป็นต้น

ความหวังที่จะได้วิทยุภายในสามอาทิตย์เป็นความหวังที่ไม่แน่นอนเสียแล้ว
เพราะว่าเมื่อแม่ล้มเจ็บลง การรักษาแม่เป็นความจำเป็นเหนือกว่า เนินใช้เงินที่เขา
สะสมไว้เป็นค่ายาและค่าตรวจรักษาแม่

“ดาหมอยิวแกเอาเท่าไรพี่” นิดกระซิบถาม

“สี่สิบห้า” เนินตอบ

“โอ้โฮ ตั้งสี่สิบห้า ยิวชะมัดเลย”

“อย่าไปเอาค่าว่ายิว มาว่าเขาเลยน่า เดี่ยวคนยิวได้ยินเข้า จะเสียใจแย่”
น้อยท้วง

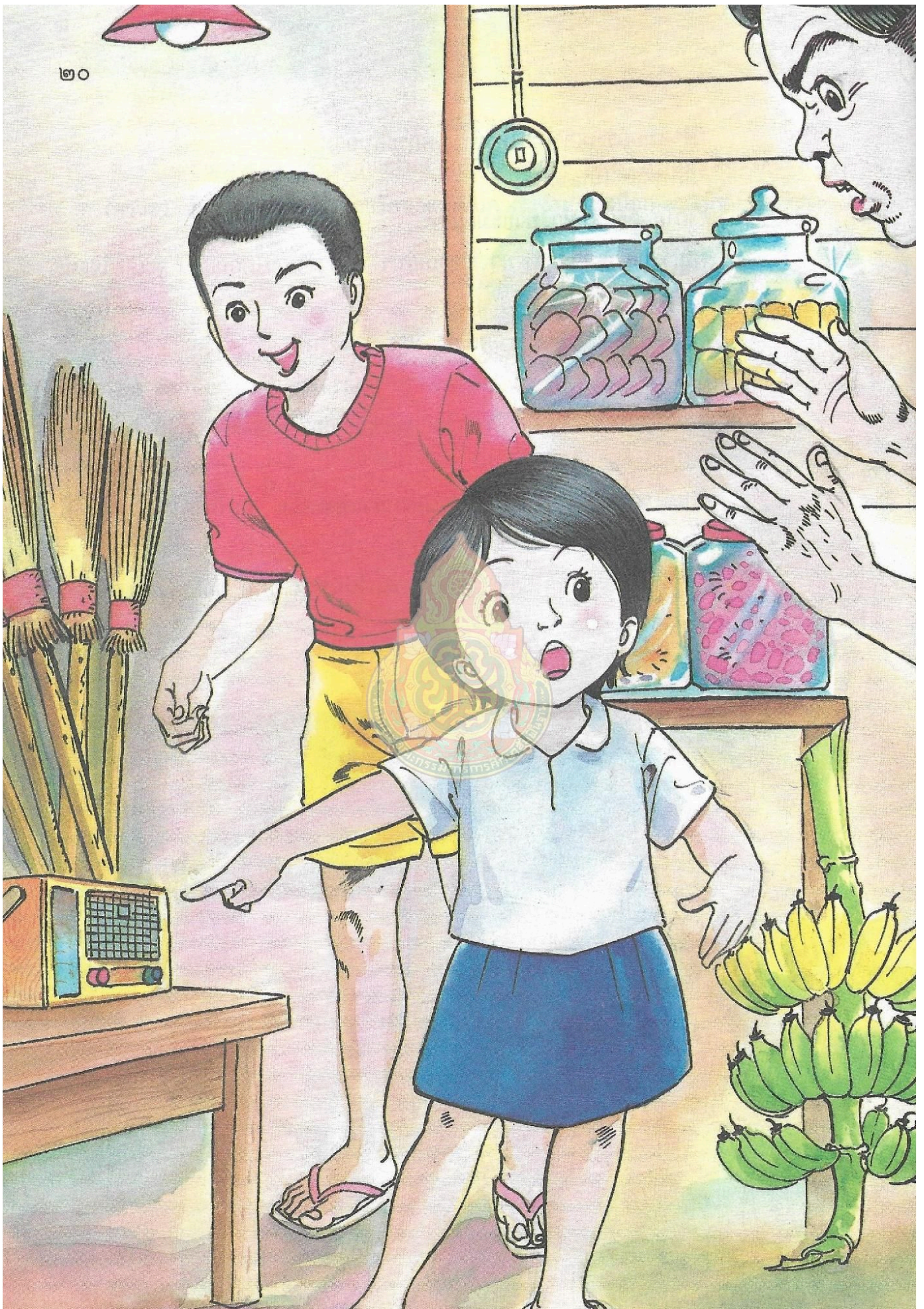
“ไม่รู้ละ ก็อยากยิวนี้” นิดเถียง “เลยอดฟังวิทยุ”

“พิลึกจริง เด็กคนนี้” น้อยดุน้องสาว “แม่เราไม่สำคัญกว่าวิทยุรี อย่าว่าแต่เพียงสี่สิบห้าบาทเลย ถ้าหมอเขาจะเรียกเงินเรามากกว่านี้ เราก็ยินดีให้ เพราะเราอยากให้แม่หายเจ็บ”

“แหม พี่น้อย ดุหนูเรื่อยเชียว” นิดแก้ตัวเสียงเครือ “หนูไม่ได้ไม่อยากจะให้แม่หาย แต่หนูคิดว่า ดาหมอแกเรียกเงินมากเกินไปต่างหาก”

“อย่าเถียงกันละ” เนินตัดบท “เราออกไปที่ร้านน้ำดื่ม ขอยืมเวลาแกไปอีก นิดหน่อยดีกว่า”

“ฉันไม่ไปดอก ยังทำการบ้านไม่เสร็จ” น้อยพูด

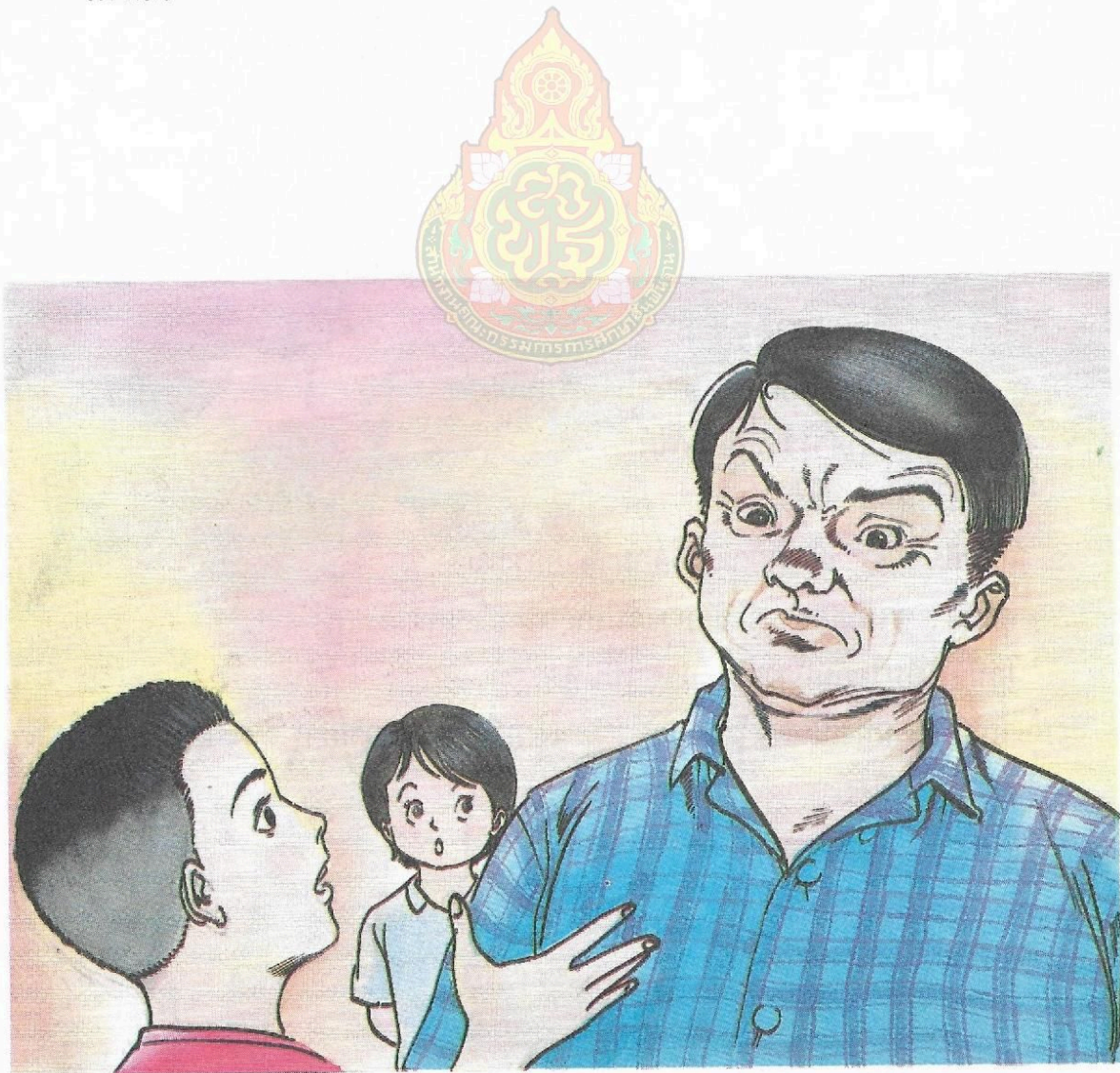
“หนูไป หนูไป” นิดรีบพูด ลืมความขุ่นเคืองเมื่อตะกี้เสียสนิท ใจนึกถึงวิทยุเล็ก ๆ ซึ่งตนอยากได้เหลือเกิน นิดชอบฟังเพลงเพราะ ๆ และมีหลายครั้งที่เด็กหญิงรู้สึกขัดเคืองมากที่เพื่อนบ้านข้างเคียงชอบเปิดเพลงซึ่งตนไม่อยากฟัง

สองพี่น้องเดินออกจากบ้านมาที่ร้านขายของชำเล็ก ๆ ปากซอย เจ้าของร้านเป็นชายกลางคน ท่าทางหงุดหงิดอยู่เสมอ พอเห็นเนนและนิดเข้า เขาก็เอ่ยว่า

“อ้อ เนน จะมาเอาวิทยุไปรี มาพอดีเกือบจะขายไปแล้วนะ”

เนนรู้สึกไม่สบายใจ เขาริบบอกว่า

“ยังไม่ซื้อดอกน้ำทิม เงินไม่พอเสียอีกแล้ว ฉันจะมาดูว่ามันยังอยู่หรือเปล่าเท่านั้น”

“ขอพึ่งสักนิตด้วยนะ น้ำทิม” นิดพูดต่อ มองดูเจ้าของวิทยุอย่างขอร้อง แต่ชายกลางคนคิ้วขมวด และพูดเสียงแข็งว่า “พึ่งอะไรล่ะ เสียถ่านเปล่าๆ ซื้อก็ไม่ซื้อ”

“โธ่น้ำ ขอหนูพึ่งให้ชื่นใจสักนิตเถอะ ร้านใหญ่ๆ ที่ขายวิทยุ เขายังเปิดให้คนซื้อฟังตั้งนานๆ”

“จะเปรียบกันได้รึ นั่นเขาร้านใหญ่ ขายวิทยุ ที่ร้านน้ำทิมขายกล้วย ขายอ้อย เปิดวิทยุทีหนึ่งถ่านเสื่อมไปไม่ใช่บ่อย มาขอฟังบ่อยๆ ก็แย่กัน”

“หนูพึ่งมาขอฟังนี่คนเดียวเท่านั้นนะ” นิดเถียง “ก็หนูจะซื้อ น้ำต้องเปิดให้ฟังก่อนซิ เมื่อซื้อไปแล้ว มันไม่ดังจะว่ายังไงล่ะ”

“ดังซิ หนอยแน่ หาวาหลอกเด็กเสียอีก”

“หนูไม่ได้ว่า ถ้างั้นจริงๆ น้ำต้องเปิดให้ฟังก่อน” นิดพูด

เจ้าของร้านเปลี่ยนเรื่อง “เมื่อไหร่จะซื้อล่ะเนน เมื่อไหร่ลูกเจ๊กเล็งมาขอซื้อ มันจะให้ตั้งสี่ร้อย”

“ไหว้เถอะ” เนนพูด “อย่าพึ่งขายใครไปนะ ไหนๆ น้ำก็เก็บไว้ให้ผมนานแล้ว ผมจะริบหาเงินให้ครบในสามอาทิตย์นี้แหละ”

“ที่จริง จวนจะซื้อได้แล้วนะ” นิดรีบบอก “แต่พ่อดีแม่เจ็บ ตาหมอยิว เอาค่ายาไปเสียเยอะ เงินเลยขาดไปอีก”

เนนเห็นเจ้าของร้านทำท่าไม่พอใจ ก็รีบบอกว่า

“ฉันวางเงินมัดจำไว้ให้ก่อนก็ได้”

“จะให้ไว้เท่าไรล่ะ”

“สามสิบบาท” เนนควักเงินออกมาจากกระเป๋า

“สามสิบเท่านั้นเอง” ชายกลางคนบ่น “ลูกเจ๊กเล็ง...”

“โธ่น้ำ เห็นใจกันบ้างเถอะน้ำ” เนนพูด

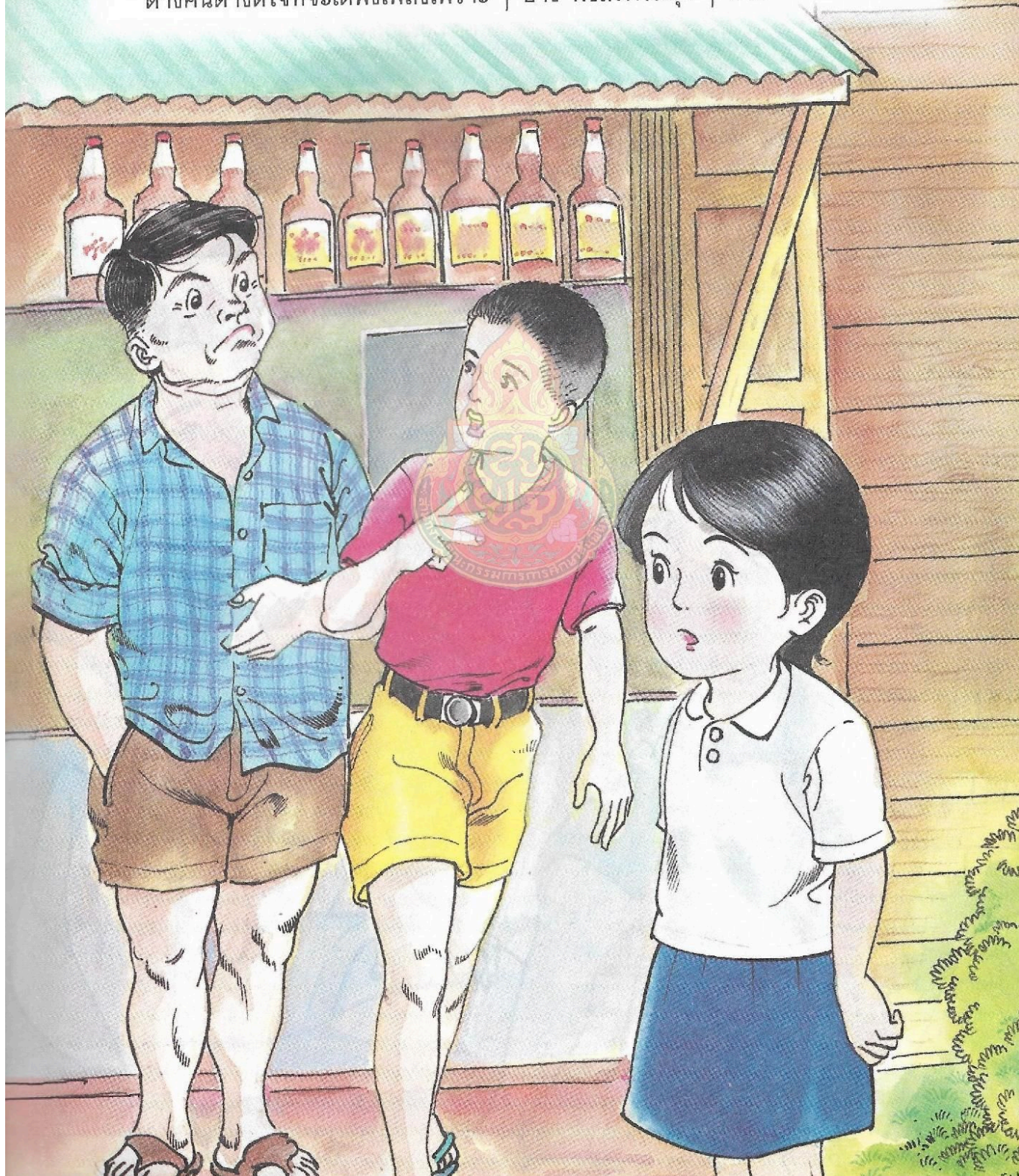
ชายกลางคนนิ่งเป็นครู่ แล้วถามว่า “แล้วเมื่อไหร่จะมาเอา”

“อีกสามอาทิตย์”

“แน่นอน”

“แน่นอนทีเดียว” เนินพูดอย่างมั่นใจ

เจ้าของร้านยอมตกลง แม้ว่าเขาจะทำท่าไม่เต็มใจอยู่ตลอดเวลา พวกเด็กๆ รู้สึกมีความหวังมากขึ้น ปรีक्षाหารือกันว่า เมื่อซื้อวิทยุมาแล้วจะวางไว้ตรงไหนดี ต่างคนต่างดีใจที่จะได้ฟังเพลงเพราะๆ บ้าง ฟังละครสนุกๆ บ้าง

เนินและน้อยคิดไปไกลถึงว่า แม่คงจะได้ฟังบทความเกี่ยวกับวิชาครู ซึ่งจะช่วยในการสอบเลื่อนวิทยฐานะของแม่ด้วย

“แล้วก็ จะได้ฟังเพลงไทยที่แม่ชอบด้วยนะ” นิดว่า

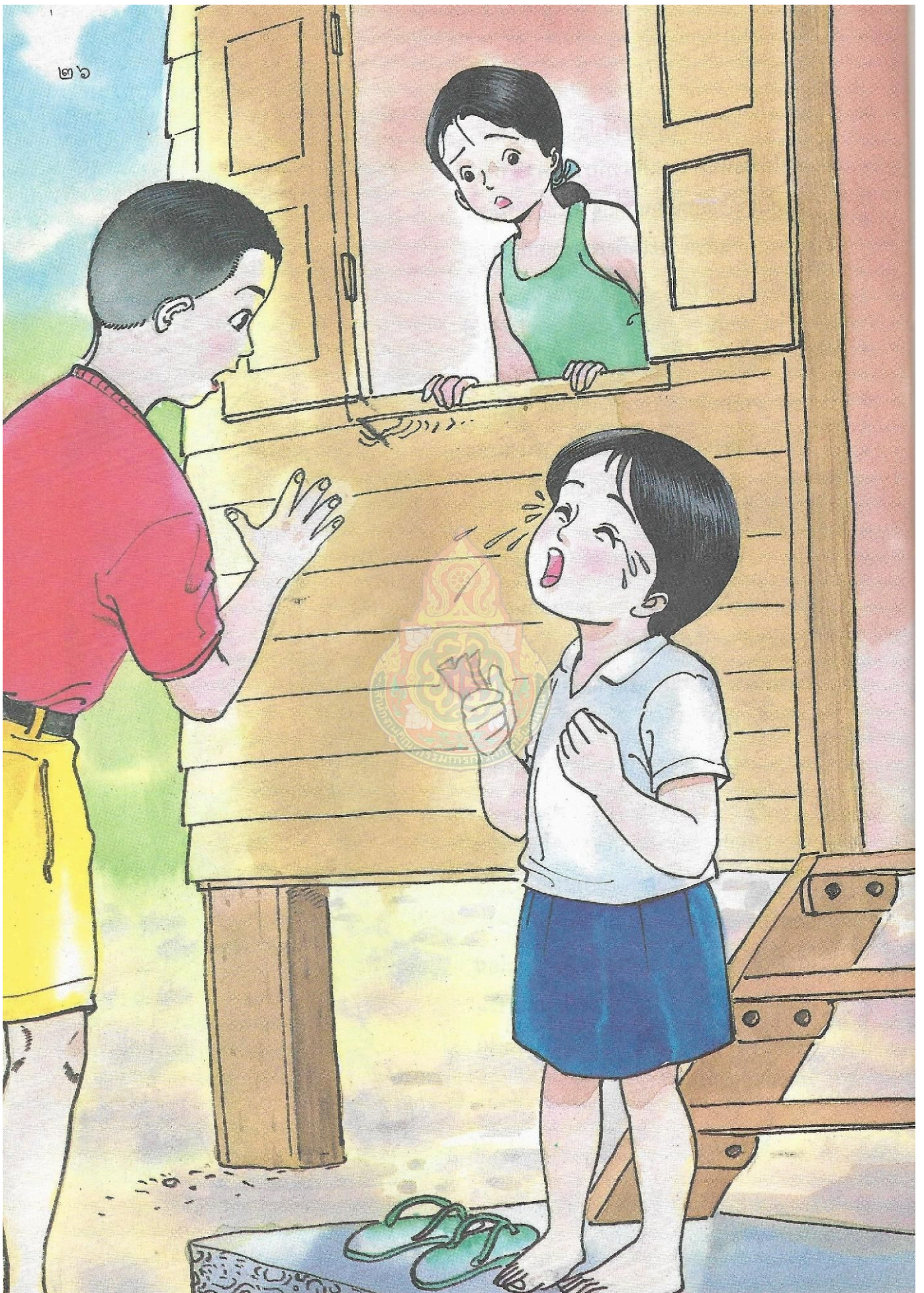
“นั่นซิ” น้อยสั่นสนุน “สงสารแม่จัง ไม่เคยมีเวลาเพลิดเพลินกับใครเขาบ้างเลย สอนหนังสือตั้งแต่เช้าจนค่ำ วันเสาร์วันอาทิตย์ ยังจะต้องตรวจแก้การบ้านของนักเรียนอีก ไม่เคยได้พักผ่อนหย่อนใจกับใครเขาบ้างเลย”

“ครูสอนว่า คนเราต้องมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจบ้าง สมองจึงจะไม่เหนื่อยล้า และจะทำงานได้ดี” นิดเอาคำพูดของครูมาท่องให้พี่ๆ ฟัง “แต่ แม่เราไม่เคยได้พักผ่อนหย่อนใจเลย”

“งานก็เยอะ” เนินว่า “แล้วยังต้องเป็นห่วงเรื่องเงินเดือนไม่พอเลี้ยงลูกอีกล่ะ”

ทุกคนเต็มไปด้วยความหวัง เนินทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียรสม่ำเสมอ น้อยรับจ้างปักเสื้อในตอนกลางคืน และนิดได้งานล้างถ้วยชามตอนกลางวัน ที่โรงเรียนทำให้มีรายได้ต่างๆ บ้างเหมือนกัน เงินไม่มากนักแต่นิดก็ตั้งใจที่ได้มีส่วนช่วยให้ได้วิทยุมาเป็นของตน

แต่แล้ว เหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันก็ปรากฏขึ้น เจ้าของร้าน ขายวิทยุไปเสียแล้ว นิดร้องไห้โฮ เนินรู้สึกโกรธมาก

“โก่งกันชัดๆ” เขาว่า “เราวางมัดจำไว้แล้ว บอกว่าสามอาทิตย์จะมาเอา นี่ยังไม่ถึงสามอาทิตย์เลย”

“นำทิมคืนเงินมาให้แล้วละพี่” นิดพูดพลางสะอื้น เด็กหญิงเป็นคนที่ได้รับทราบจากน้าทิมเป็นคนแรกว่า เขาได้ขายวิทยุไปแล้ว นิดเสียใจ และผิดหวังเหลือเกิน

“คืนเงินให้ แต่ก็ยังผิดสัญญา” เนินเอะอะ เขาโกรธมาก “บอกเราแล้วว่า จะคอย”

“อย่าเพิ่งเอะอะไปลูก” แม่เตือน “ไหนนิดเล่าไปอีกซิ น้าทิมเขาวางยังอีก”

“แกว่าต้องรีบขาย เพราะลูกแก่เจ็บ” นิดบอก “แกจะเอาเงินไปให้หมอ แก โทกชัดๆ”

“อ้าว ทำไมว่าเขาถึงงั้นล่ะ” แม่ท้วง

“จริงนี่นา แกมีเงินตั้งเยอะ คนเห็นแก่ได้ยังงั้น”

“เราไม่รู้ได้ล่ะว่า เขามีหรือเปล่า” แม่พูด “อย่าลืมว่าเขาเก็บไว้ให้ลูกตั้งนาน แล้วนะ ตอนนี้เขาคงต้องการเงินจริงๆ ถ้าเมื่อลูกๆ เจ็บ แม่ต้องทำอย่างเขาเหมือนกันนะ แม่จะทนดูลูกเจ็บอยู่ได้อย่างไร”

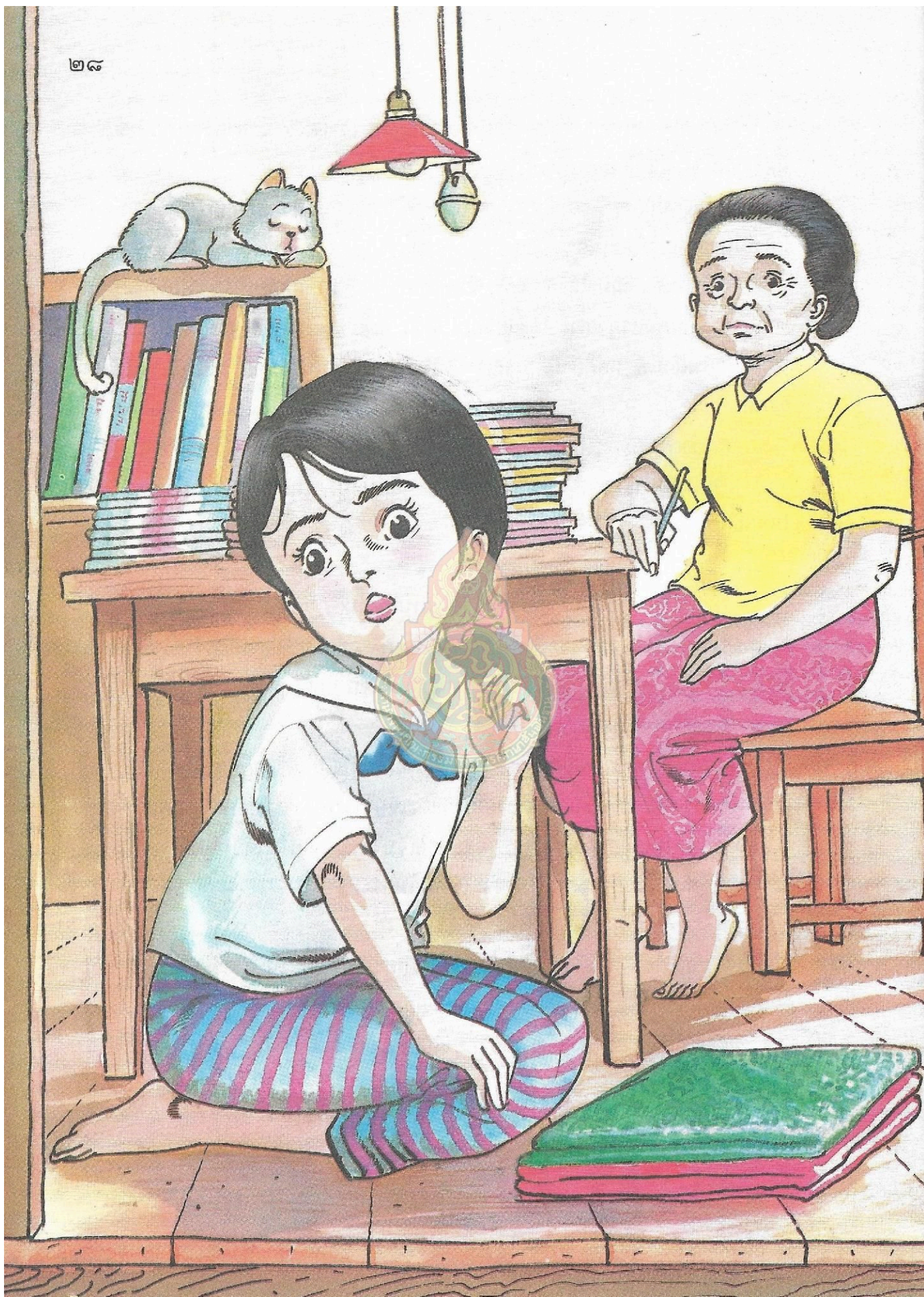
เนินอึ้ง เขาอยากจะเถียงว่า น้าทิมไม่เหมือนกับแม่ แต่เขาก็หาได้พูดออกมาไม่

“แม่รู้เหมือนกันว่า ลูกต้องเสียใจและเจ็บใจมาก” แม่ปลอบ “แต่เขาก็ขายไปแล้ว ถ้าเราไปเอะอะกะเขา ลูกอาจจะหายเจ็บใจ แต่ลูกก็ไม่ได้วิทยุคืนมา แหมยังมีคนเกลียดลูกขึ้นอีกคนหนึ่ง มันจะไม่คุ้มกันกระมัง”

“เลยอดฟังวิทยุกัน” นิดบ่น

“เราอยู่กับมาได้ตั้งนานแล้วโดยไม่มีวิทยุ” แม่บอก “ลูกไม่ควรบ่นเลย แต่แม่คิดว่า ถ้าลูกเก็บรวบรวมเงินต่อไปเรื่อย ๆ ลูกอาจจะซื้อวิทยุใหม่ ๆ ก็ได้ล่ะ”

จริงของแม่ แต่ทว่า กว่าที่จะซื้อวิทยุได้ก็คงจะอีกนานเหลือเกิน เด็ก ๆ ถอนใจยาว เสียดายและเสียใจ

๓

ไม่มีใครกล้าคิดถึงวิทยุอีก ความหวังสูญสิ้นไปแล้ว วิทยุเก่า ราคาถูกลงอย่างนี้ หาไม่ได้ง่ายนัก วิทยุใหม่ก็ดูจะเป็นสิ่งที่ลึกลับ

แม่แข็งแรงพอจะไปทำงานได้แล้ว ชีวิตดำเนินไปตามปกติ วันไหนได้ยินเสียงเพลงที่ไม่ชอบใจดังมาจากวิทยุของเพื่อนบ้าน เด็ก ๆ ก็อดคิดถึงวิทยุซึ่งเขาควรจะได้เป็นเจ้าของไม่ได้เลย

เย็นวันหนึ่ง อากาศอบอ้าว แม่กลับมาถึงบ้านแล้ว ปรากฏว่าเนินยังไม่กลับมา

“แหม พี่เนินเป็นไงก็ไม่รู้ ป่านนี้แล้วยังไม่กลับอีก” น้อยบ่น ชะเง้อคอดูทางปากซอย ใจคอไม่ดี นึกถึงอันตรายต่าง ๆ อันจะเกิดขึ้นแก่พี่ชาย ทุกวันนี้รถชนกันบ่อย ๆ คนขับรถยนต์ บางคนไม่ระวังเลย จักรยานเล็ก ๆ อย่างนั้น จะถูกชนเมื่อไหร่ก็ได้

“คงไม่ใช่ล่ะ” เด็กหญิงรีบเถียง ตนเองเพียงแค่คิดว่าเนินจะถูกรถทับ ก็ทนไม่ไหวเสียแล้ว

“ยายนิตหายไปในไหนล่ะ” แม่ถาม ใจไม่สบายเหมือนกัน เนินไม่เคยกลับบ้านที่หลังแม่ของเขาเลย “หรือจะมีธุระอะไรเป็นพิเศษที่ไม่รู้ล่วงหน้ามาก่อน” แม่นึก

“นิตไปปากซอยค่ะ” น้อยตอบ “ว่าจะไปคอยดูพี่เนิน”

ยิ่งมิด แม่และน้อยก็ยิ่งกระสับกระส่ายเป็นห่วงมากขึ้น จนไม่อาจจะนั่งอยู่กับที่ได้

“หนูไปปากซอยนะ แม่” น้อยร้องขอ

“แม่ไปดีกว่า จะได้ตามยายนิตด้วย” แม่แย้ง “แม่ไม่ชอบให้น้อยออกนอกบ้าน ในเวลาค่ำคืนเพราะโตแล้ว อาจจะมีคนคอยรังแกอยู่ตามซอยมืด ๆ ก็ได้ แม่ไม่ไว้ใจเลย”

แต่พอแม่ก้าวลงจากบ้าน ก็ร้องออกมาด้วยความดีใจว่า

“มาแล้ว! แม่เป็นห่วงแทบแย่

“เกิดไฟไหม้ครับ” เนินพูด

เมื่อเดินเข้าไปในบ้าน แม่ก็ได้เห็นว่าเสื้อผ้าของเนนเปียกโชก

“ตายจริง เปียกโชกเชียว รีบไปเปลี่ยนเสื้อผ้าเสียก่อน เดี่ยวเป็นหวัด” แม่บอก

“ไฟไหม้ที่ไหนพี่” น้อยถามท่าทางตื่นเต้น

“ข้างโรงพิมพ์นั่นเอง” เนนตอบ “วันนี้เลยไม่ต้องส่งหนังสือพิมพ์ มัวไปช่วย
เขาดับไฟ พวกช่างเรียงโดนไฟไหม้บ้านไปหลายคน น้ำดับไฟก็ไม่ค่อยมี ยุ่งพิลึก”

“ลูกเป็นอะไรบ้างหรือเปล่า” แม่เป็นกังวลอีก “โดนไฟหรือเศษไม้ เศษอิฐ
เข้าบ้างไหม”

“เปล่าเลยแม่” เนนตอบ “โดนแต่น้ำเท่านั้นเอง ท่อน้ำแตก สงสารพวกที่ถูก
ไฟไหม้สิครับ บางคนหมดตัวเลย”

เนนพูดไม่ทันจบ เสียงฝีเท้าวิ่งขึ้นบันได และนidor่องตะโกนมาอย่างตื่นเต้น

“พี่น้อย พี่น้อย พี่เนนมาหรือยัง”

น้อยไม่ทันตอบ น้องสาวก็พรวดพราดเข้ามาในห้องมือขู่วิทยุเล็ก ๆ ให้อู

“วิทยุ” เนนและน้อยอุทานพร้อม ๆ กัน

“ก็วิทยุนะสิ” นิดพูดเร็ว “พี่เนนเอาเงินมาเร็ว ๆ จะเอาไปให้พิสิษฐ์เขา เขา
ขายให้เราแล้วละ เตี่ยเขาไม่ให้ซื้อ”

เนนทำท่าอึ้ง เขาดีใจที่ได้วิทยุมา แต่พอนึกถึงเงิน ใจของเขาก็แป้วลงทันที

นิดแบมือมาตรงหน้า

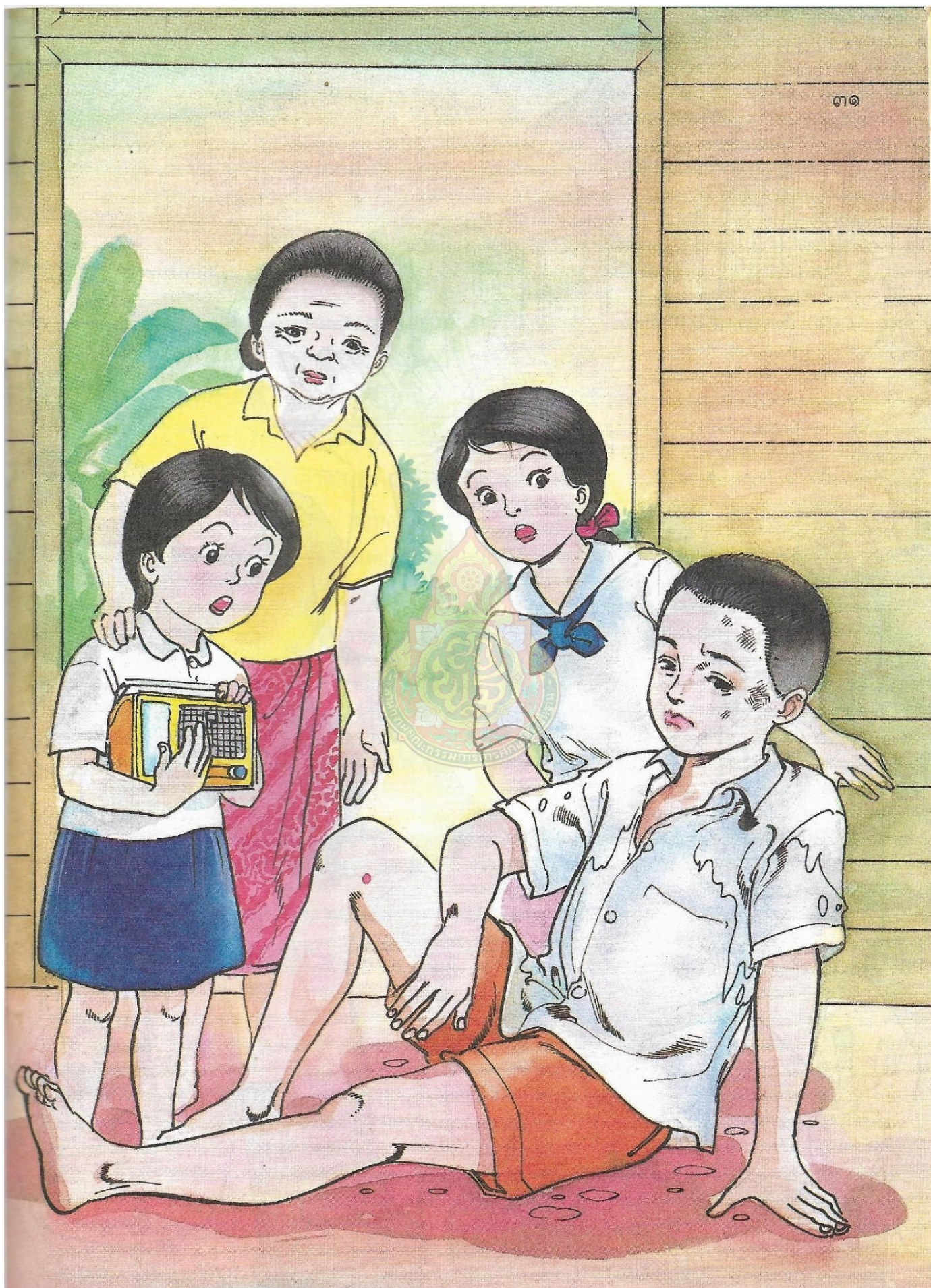
“เร็ว ๆ เข้า พี่เนน”

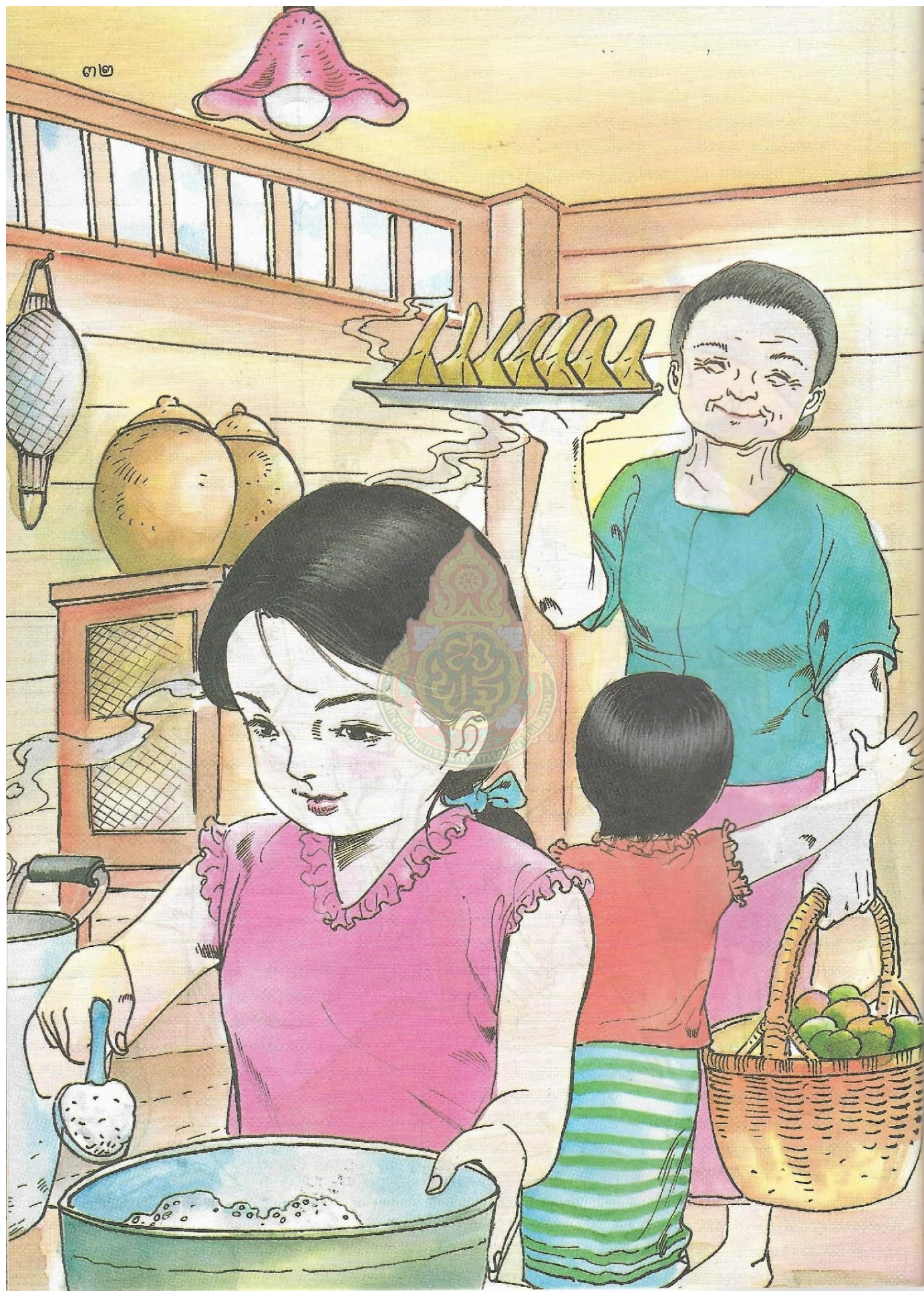
เนนทรุดนั่งลงบนพื้น

“พี่เนนเป็นอะไรไปนะ” น้อยถาม รู้สึกตกใจ

“พี่ไม่เป็นไรดอก” เนนบอก “แต่เงินเราไม่มีแล้ว”

“ตายจริง” นิดร้องเสียงดัง “ก็เมื่อวานนี้มันยังอยู่นี่นะ”

“ถูกแล้ว แต่วันนี้พี่บอกผู้จัดการไปแล้วว่า จะสมทบทุนช่วยเหลือพวกข้างเรียงที่บ้านถูกไฟไหม้...”

“โอ้ พี่เนิน” นิดครวญคราง น่าเสียใจ น้อยอยู่หรือ วิทยุมาถึงมือแล้ว เงินไม่มี แม่ช่วยไถ่เกลี้ย และปลอมโยนนิด

“อย่าว่าพี่เขาเลยนะลูก เขาทำถูกแล้ว ผู้ที่บ้านถูกไฟไหม้ต้องการเงินมากกว่า เรานะลูก วิทยุไม่จำเป็นเท่ากับเสื้อผ้า อาหาร พวกนั้นเขาอาจจะมีลูกเล็ก ๆ หลายคน ซึ่งกำลังไม่มีบ้านอยู่ ไม่มีข้าวกิน ไม่มีผ้าห่ม ลูกไม่สงสารเขาหรือจ๊ะ สมมติว่าเราโดนอย่างนั้นบ้าง เราจะเดือดร้อนเหลือเกิน และต้องการความช่วยเหลือมากจริง ๆ”

นิดเขี่ยน้ำตาตลอดคืน แม่พูดถูก แต่เราก็อดเสียใจไม่ได้เลย

เงินซึ่งเด็ก ๆ ช่วยกันสะสมไว้นั้นจึงเป็นประโยชน์มากที่สุดแก่ผู้ซึ่งเดือดร้อน เนิน น้อย และนิดช่วยกันเก็บเงินใหม่ สักวันหนึ่ง คงมีมากพอที่จะซื้อวิทยุที่ต้องการได้

วันผ่านไป สัปดาห์ผ่านไป และไม่นานนักก็สิ้นปี

ตามปกติ ในวันขึ้นปีใหม่ แม่จะพาเด็ก ๆ ไปใส่บาตรที่สนามหลวงทุกปี ปีนี้ แม่และน้อย จึงตื่นแต่เช้า เพื่อเตรียมของใส่บาตรตามเคย

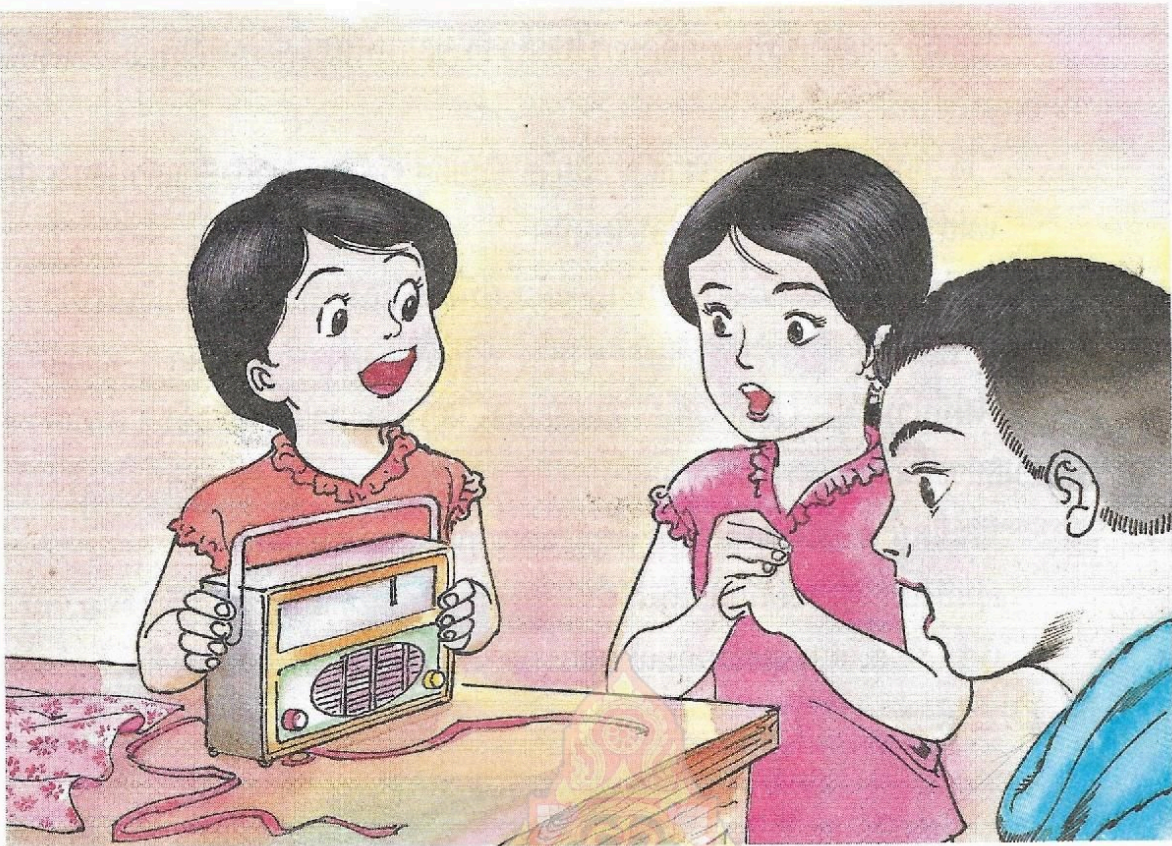
“พี่เนินยังไม่ตื่นอีก” น้อยบ่นในขณะที่ตักข้าวใส่ขันใบใหญ่ “เดี๋ยวคนแน่นแน่”

“ปล่อยเขาอีกสักครูก็ได้นะลูก” แม่บอก “เมื่อคืนนี้นั่งอ่านหนังสืออยู่จนดึก”

นิดแต่งตัวสวย เดินพลากระโดดพลาเข้ามาในครัว “หนูปลุกพี่เนินให้แล้วละแม่” เด็กหญิงรายงาน “กำลังอาบน้ำอยู่”

“นิดไปเอาถาดมาให้พี่หน่อยสิ” น้อยบอกน้องสาว

นิดเดินออกไป ครู่เดียวเท่านั้น ก็วิ่งกลับมา

“แม่ พี่น้อย พี่เนิน มาดูอะไรนี่เนาะ” เด็กหญิงตะโกน
 แม่กับน้อยเงยหน้าขึ้นดู เนินออกมาจากห้องน้ำ
 ในมือของนิดมีกล่องใบขนาดกะทัดรัดหุ้มด้วยกระดาษสีชมพูลายดอกไม้และ
 เทียน ผู้กริบบิ้นสีเดียวกับกระดาษแต่เข้มกว่า
 “ของขวัญ! แม่ พี่เนิน ดูลี มีคนให้ของขวัญด้วย”
 “ใครให้ล่ะ” เนินถาม
 “ไม่รู้” นิดตอบ “เขาบอกว่า คนเขาฝากมาให้คุณเนิน คุณน้อย คุณนิด แล้ว
 เขาก็ขี่จักรยานไป หนูไม่ทันได้อ้าปากถามเลย”
 “ใครล่อเล่นกระมัง” เนินพูดพลางหัวเราะ
 “แกล้งนะ” นิดพูด “อยากเห็นเหลือเกิน” ยังไม่ทันที่ใครจะบอกให้แก่ เด็กหญิง
 ก็รีบกริบบิ้นและกระดาษห่อออก ข้างในมีกล่องสีน้ำตาล พอเปิดฝากล่องออก
 เด็กหญิงก็ร้องออกมาด้วยความตื่นเต้นว่า
 “วิทยุ”

ทุกคนตื่นเต้น น้อยหยิบบัตรสีขาวซึ่งวางอยู่บนกล่องขึ้นมาและอ่านดัง ๆ
 “ขอให้มีความสุขกาย สบายใจ ตลอดปีใหม่ จากคณะช่างเรียงพิมพ์ โรงพิมพ์
 อักษรไทย”

“โอ๊ย แหมดีจังเลย” นิดตะโกน

แม่ เนิน และน้อย มองดูตากันด้วยความปิติ วิทยุไม่สำคัญมากนัก แต่น้ำใจ
 ของผู้ให้นั้นสิ ประเสริฐนัก

แม่พิมพ์ขึ้นว่า

“เขาดีต่อลูกเหลือเกิน เขาคงจะขอบใจที่เห็นเนินยอมเสียสละเงินช่วยเหลือ
 ผู้ตกทุกข์ได้”

เนินนิ่ง เขารู้สึกว่าปีใหม่นี้เป็นปีซึ่งเขามีความสุขกว่าปีใด ๆ ที่ผ่านมาแล้วทั้งสิ้น

ผู้เรียบเรียง

คุณหญิงแม่นมาส ขวาลิต

คณะกรรมการปรับปรุงหนังสือ

นางจารุดี ฝิโลประการ

นางวันเพ็ญ สุทธากาศ

นางปราณี ปราบริปู

นางบุษบา ประภาสพงศ์

นางสุทิน ทองไสว

บรรณาธิการ

นางปราณี ปราบริปู

นางสุทิน ทองไสว

ปกและภาพประกอบ

นายวิสูตร นวพันธุ์

นายโอม รัชเวทย์

นายวัฒน์ ทองอร่าม

วาดภาพ

เส้น

ลงสี

รูปเล่ม

นางสาวสละ กำทรัพย์

ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว นายสมมาตร มีศิลป์ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๔๐

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

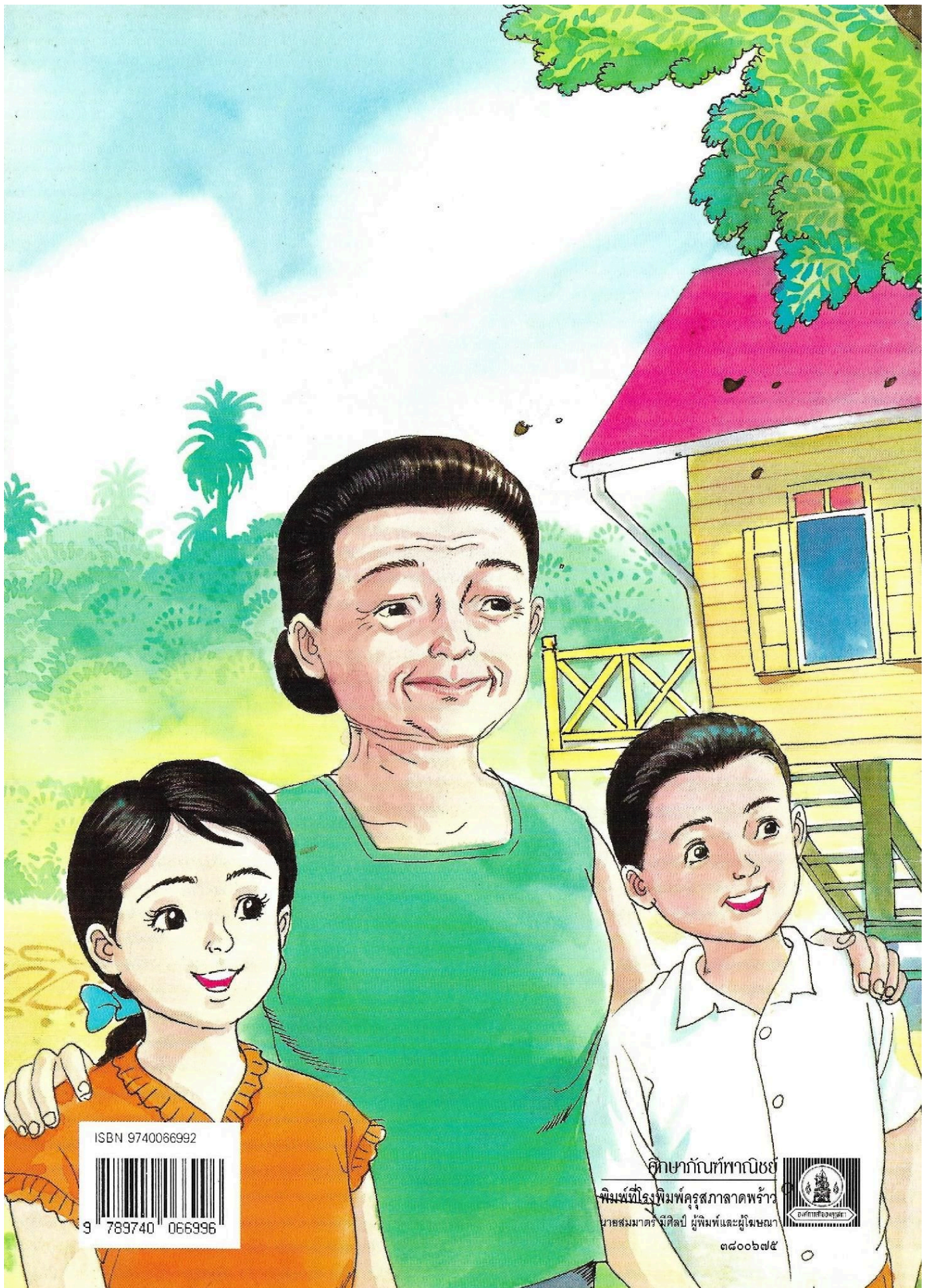
ด้วยกรมวิชาการ ได้ปรับปรุงหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง วิทยุเก่า-เก่า เพื่อใช้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มทักษะฯ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๕ กระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๘

(นายสุรัฐ ศิลปอนันต์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ISBN 9740066992

9 789740 066996

ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์
พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
นายสมมาตร วัฒนศิริ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

๓๘๐๐๖๗๕